

	UAB "Arbovita ir Ko" Gėlių g. 38, Serdokų k., LT - 70201, Vilkaviškio raj. sav. Adresas korespondencijai: Pietario 11, LT- 70116, Vilkaviškis Įmonės kodas 304067565 PVM kodas LT100011236118 Tel.+370 686 94 595 El. p. arbovita@gmail.com, info@arbovitairko.lt www.arbovitairko.lt Atsiskaitomoji sąskaita AB Šiaulių bankas Nr. LT697181800041467617 Duomenys kaupiami ir saugomi VĮ Registų centras Marijampolės skyriuje

**TUOPŲ ALĖJOS MEDŽIŲ, AUGANČIŲ GERANIONIŲ G.,
DIEVENIŠKIŲ K., ŠALČININKŲ RAJONE, BŪKLĖS
IR RIZIKOS LAIPSNIO APLINKAI ARBORISTINIS
ĮVERTINIMAS IR ARBORISTINIŲ PRIEMONIŲ
PROJEKTAS**

Parengė: ekspertas arboristas Renaldas Žilinskas

2023 metai

TURINYS

1. Vertinimo metodika	2
2. Medžių rizikos vertinimas	6
3. Aprašomoji dalis	6
4. Apibendrinimas	25
5. Išvados	26
6. Rekomenduojamos (projektuojamos) priemonės	27
7. Eksperto kvalifikacija	29-33

URBANISTINIUOSE ŽELDINIUOSE AUGANČIŲ MEDŽIŲ KELIAMO PAVOJAUS VERTINIMO METODIKA

Vertinant medžių keliamas grėsmes urbanizuotose, žmonių tankiai lankomose teritorijose, pasaulinėje praktikoje dažniausiai vartojamos dvi sąvokos: a) pavojingi aplinkai medžiai ir b) medžių defektai (struktūrinės ydos). Pavojingas aplinkai medis – tai medis, turintis struktūrinių ydų, dėl kurių jis visas arba jo dalis gali griūti/lūžti, sukeliant pavojų žmonėms ir/arba kitiems netoliese esantiems objektams. Medžio defektai arba struktūrinės ydos – dažniausiai mechaninio pobūdžio sužalojimai ar ligų padaryti pažeidimai, silpninantys stiebą, šaknų sistemą ir (arba) šakas, ko pasekoje atskiros medžio dalys apmiršta, atsiranda struktūriniai pažeidimai (pvz. sekli šaknų sistema, daugiakamieniškumas, silpnos šakų prisisegimo vietos, trapi kamieno mediena, įvairūs įtrūkimai ir pan.).

Vieningos medžių keliamo pavojaus (rizikos) vertinimo metodikos pasaulyje nėra, be to, kiekvienos šalies ar net miesto adaptuotoje metodikoje juntama ženkli subjektyvumo dozė. Taip yra dėl šių pagrindinių priežasčių:

1. Neįmanoma numatyti aplinkybių, dėl kurių ir kada medis žus ateityje (žūti, lūžti ar išvirsti, susiklosčius tam tikroms aplinkybėms, gali ir visiškai sveikas medis).
2. Urbanistinė aplinka pasižymi stipriu antropogeniniu poveikiu, dėl ko visiškai sveikų medžių miestų želdiniuose praktiškai nėra. Medžių sveikatingumo stoka paaiškintina tiek solidžiu gyvenvietėse, parkuose augančių medžių amžiumi, tiek tiesioginių stresorių, tokių kaip prastos dirvožemio savybės, oro ar grunto užterštumas, prasta genėjimo kultūra, įvairūs mechaniniai pažeidimai ir pan., gausa.
3. Medžiai miestuose, ypač seni, laikomi didele vertybe, todėl jie paprastai prižiūrimi bei saugomi iki „kritinio momento“ (dažniausiai – iki visiško nudžiūvimo, aiškaus mechaninio stabilumo arba estetinės vertės praradimo). Neretai net profesionalūs medžių priežiūros specialistai, arboristai negali vienareikšmiškai atsakyti, ar akivaizdžių struktūrinių ir sveikatos problemų turintį medį dar verta palikti augti, o medžio būklę įvertinti patikima skaitine išraiška yra praktiškai sudėtinga. Tokiais atvejais pasitelkiamos žinios, patirtis ir surinkta informacija, leidžiantys suskirstyti medžius į sąlygines (ir dėl to subjektyvias) pavojingumo/būklės kategorijas.

Mūsų siūloma metodika iš esmės apima kompleksinį išorinės medžio sveikatingumo būklės, struktūrinių defektų (tiek išorinių, tiek vidinių) bei medį supančios aplinkos įvertinimą. Vertinant medžio stabilumą, svarbu nustatyti puvinio išplitimo mastą ir pobūdį. Tam reikalingos specialios technologijos ir patirtis.

Vizualaus medžių bei jų aplinkos vertinimo metodika yra parengta remiantis Tarptautinės arboristikos draugijos (*International Society of Arboriculture, ISA*) parengta ir taikoma metodika, derinant su Lietuvoje įgyta patirtimi. Remiantis šia metodika, gali būti nustatyti 3 medžių rizikos vertinimo lygiai:

I lygis: ribotas vizualus vertinimas – faktiškai nustato medžius, kurie patenka į neišvengiamo ar tikėtino įvykio (lūžimo, išvirtimo ir pan.) tikimybės kategoriją.

II lygis: pagrindinis vertinimas – detalus vizualus medžio ir jį supančios aplinkos inspektavimas, surinktų duomenų sintezė.

III lygis: aukštesnio lygio vertinimas – detalesnis tam tikros medžio dalies (kamieno, skeletinių šakų prisitvirtinimo prie kamieno, šaknų kaklelio ir šaknų būklės, ir pan.), potencialių pažeidžiamų objektų, medį supančios aplinkos, įvertinimas. Šio vertinimo metu gauti tikslesni duomenys gali pakeisti sprendimą dėl vertinamo medžio išsaugojimo ar pašalinimo.

Mes vadovaujamės II lygio – pagrindinio vertinimo – apibrėžimu ir mūsų parengta metodika leidžia vertinamus medžius priskirti sąlyginėms kategorijoms, nusakančioms potencialiai jų keliamą grėsmę žmogui ir juos supantiems objektams (1 ir 2 lentelės).

1 lentelė. Įvykio (medžio lūžimas, virtimas, šakų kritimas ir kt.) ir žalos padarymo tikimybės skalė (pagal ISA).

Įvykio tikimybė	Žalos padarymo objektui tikimybė			
	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė
Neišvengiama	Mažai tikėtina	Siek tiek tikėtina	Tikėtina	Labai tikėtina
Tikėtina	Mažai tikėtina	Mažai tikėtina	Šiek tiek tikėtina	Tikėtina
Įmanoma	Mažai tikėtina	Mažai tikėtina	Mažai tikėtina	Šiek tiek tikėtina
Netikėtina	Mažai tikėtina	Mažai tikėtina	Mažai tikėtina	Mažai tikėtina

Įvykio (lūžio, išvirtimo, šakų kritimo) tikimybė:

Neišvengiama – medžio ar jo dalies lūžis ar virtimas jau prasidėjęs ar labai tikėtina, jog prasidės artimiausiu metu, net jeigu nėra stipraus vėjo ar didelės apkrovos. Ši kategorija nustatoma nepaisant numatyto vertinimo termino.

Tikėtina – medžio ar jo dalies lūžis ar išvirtimas galimas esant normalioms oro sąlygoms per nustatytą vertinimo terminą.

Įmanoma - medžio ar jo dalies lūžis ar išvirtimas galimas esant ekstremalioms oro sąlygoms, bet negalimas esant normalioms oro sąlygoms per nustatytą vertinimo terminą.

Netikėtina - medžio ar jo dalies lūžis ar išvirtimas negalimas esant normalioms oro sąlygoms ir negalimas esant ekstremalioms oro sąlygoms per nustatytą vertinimo terminą.

Žalos padarymo objektui (žmonėms, transportui, pastatui, etc.) tikimybė:

Didelė – didelė tikimybė, jog medis ar jo dalis padarys žalą objektui.

Vidutinė - tikimybė, jog medis ar jo dalis padarys žalą objektui yra, bet ne kiekvienu atveju.

Maža - yra nedidelė tikimybė, jog medis ar jo dalis padarys žalą objektui.

Labai maža - yra menka tikimybė, jog medis ar jo dalis padarys žalą objektui.

2 lentelė. Medžio keliamo pavojaus vertinimo matrica, sudaryta atsižvelgiant į įvykio ir žalos tikimybę (1 lentelė) bei prognozuojamų pasekmių mastą (pagal ISA).

Įvykio ir žalos padarymo tikimybė	Įvykio pasekmės			
	Nereikšmingos	Nežymios	Žymios	Sunkios
Labai tikėtina	Žemas	Vidutinis	Aukštas	Ekstremalus
Tikėtina	Žemas	Vidutinis	Aukštas	Aukštas
Šiek tiek tikėtina	Žemas	Žemas	Vidutinis	Vidutinis
Mažai tikėtina	Žemas	Žemas	Žemas	Žemas

Dažniausiai urbanistuose želdiniuose augančių medžių keliamo pavojaus vertinimo procedūros esmė yra nustatyti ribą, kurią peržengus, medžius rekomenduojama sutvirtinti, formuoti jų laja arba pašalinti. Paprastai, siekiant kaip galima ilgiau išsaugoti miesto želdinius, medžiai šalinami tik tuomet, kai jų keliamas pavojus pagal 2 lentelėje pateikiamą vertinimo schemą (matricą) yra vertintinas žymeniu “Aukštas” arba “Ekstremalus”.

Kiekvieno medžio individualaus vertinimo metu surenkami duomenys, kurie surašomi į tam tikrą formą:

Bendro pobūdžio

1. Vertinimo data ir

2. Medžio lokacija ir numeris plane (žemėlapyje, želdinių schemeje).

3. Medžio rūšis.
4. Medžio skersmuo 1,3 m aukštyje, aukštis, lajos horizontalios projekcijos plotas.
5. Įrankiai, naudoti vertinimo metu.
6. Laikotarpis, kurio rėmuose teikiamas vertinimas ir jo išvada.

II. Objektų, kuriems medis gali kelti pavojų, įvertinimas:

1. Trumpas objektų aprašas (“žaidimų aikštelė”, “praeiviai”, „gyvenamasis pastatas“ ir pan.).
2. Atstumas iki objekto (po laja, nutolęs per vieną, pusantro medžio aukščio ar pan.).
3. Galimybė pašalinti objektą.
4. Galimybė pakeisti objekto dislokaciją.

III. Aplinkos faktorių įvertinimas:

1. Įvykių istorija.
2. Vietovės topografija.
3. Dirvožemio sąlygos.
4. Vykdyti/vykdomi inžineriniai aplinkos darbai.

IV. Medžio pažaidos ir struktūrinės ydos:

1. Bendras būklės/gyvybingumo įvertinimas.
2. Lapijos aprašymas.
3. Skeletinių šakų būklės įvertinimas.
4. Kamieno būklės įvertinimas.
5. Šaknų sistemos būklės įvertinimas.

V. Apkrovos, veikiančios medį:

1. Ekspozicija vyraujančių vėjų atžvilgiu.
2. Lajos pločio/kamieno skersmens santykis.
3. Lajos tankumas.
4. Parazitinių/pusiau parazitinių augalų (epifitų) bei samanų gausumas.
5. Kiti faktoriai.

VI. Medžio defektai (struktūrinės ydos), tiesiogiai lemiantys pavojų žmogui ir aplinkos objektams:

1. Nesubalansuota laja.
2. Prastas kamieno nulaibėjimas.
3. Netinkamas genėjimas.
4. Negyvos, lūžusios, įkibusios, pernelyg išsikišusios šakos.
5. Kamieno įtrūkimai.
6. Atšokusi žievė.
7. Mechaninės žaizdos.
8. Gaisro arba žaibo padaryta žala.
9. Žievės įaugos, silpnai prisitvirtinusios šakos.
10. Daugiakamieniškumas, per storos skeletinės šakos.
11. Centriniai kamieno puviniai.
12. Šaknų sistemų puviniai.
13. Puvinius sukeliančių grybų rūšys, išaugusių vaisiakūnių skaičius.
14. Vėžinės kamieno žaizdos.
15. Drevės, jų procentinis plotas kamieno skersmeniui, gylis.
16. Kamieno pasvirimo laipsnis, ar ištiesintas pasvirimas, ar lanko formos pasvirimas.

17. Šaknų ir šaknų kaklelio būklė.
18. Šaknų ploto pakilimai, dirvožemio trūkiai.
19. Kiekvienai medžio daliai (lajai, kamienui, šaknim ir šaknų kakleliui) nustatomos probleminės vietos, dalies dydis, kritimo atstumas.
20. Kiekvienai probleminiai vietai nustatomas apkrovos laipsnis ir lūžio ar išvirtimo tikimybė.

VII. Nustatomas medžio keliamos grėsmės laipsnis, suvedant duomenis pagal lentelėse pateiktas matricas. Pateikiamos rekomendacijos medžio keliamos grėsmės laipsniui sumažinti, numatomas kitų medžio apžiūrų intensyvumas. Pateikiama rekomendacija dėl III lygio vertinimo būtinybės.

Apibendrinus ir išanalizavus duomenis, užsakovui pateikiama žodinė arba rašytinė išvada apie medžio būklę ir rizikos laipsnį bei rekomendacijos kaip rizikos laipsnį sumažinti. Taip pat nurodomas laiko intervalas, kurio metu atliekama vertinamų medžių apžiūra iki sekančio vertinimo. Pavyzdžiui, medžio vertinimas atliekamas trejų metų laikotarpiui, o papildoma medžių apžiūra numatoma kas 1 metai iki sekančio vertinimo praėjus trejų metų laikotarpiui. Praktika rodo, kad vien vizualaus medžių įvertinimo dažnai nepakanka, nes daugelis medžių sveikatingumo problemų bei struktūrinių defektų įtakoja puvinių atsiradimą (arba patys yra pastarųjų įtakojami). Puvinio išplitimo mastą medyje vizualiai nustatyti būna sunku arba neįmanoma, nes dažniausiai pažeidžiama centrinė (branduolinė) kamieno dalis. Tikslus puvinio lokalizacijos nustatymas leidžia žymiai tiksliau įvertinti medžio keliamą pavojų ir atsakyti į klausimą, ar pažeistą medį jau reikėtų šalinti/sutvirtinti, ar palikti augti. Puvinio išplitimui kamienoje įvertinti naudojami įvairūs metodai, tokie kaip kamieno gręžimas, akustinė analizė naudojant plaktukus, akustinio tomografo arba rezistografo panaudojimas ir kai kurie kiti metodai. Todėl **gali būti numatoma aukštesnio, III lygio, vertinimo būtinybė** ir būdas (aukštuminė lajos apžiūra, akustinis tomografas, rezistografas, šaknų atkasimas oro kastuvo pagalba ir pan.). Užsakovas pats sprendžia ar jam reikalingas rekomenduojamas aukštesnis medžio vertinimo lygis, kurio savikaina yra aukštesnė.

Reikia turėti omenyje, kad bet kuri medžio vertinimo metodika turi tam tikrų apribojimų. Žemiau pateikiame tam tikrus aspektus, į kuriuos turi būti atsižvelgta gavus medžio vertinimo rezultatus.

Medžio keliamos grėsmės vertinimas:

- apribotas specifiniu grėsmės faktorių nustatymo procentu ir gali neapimti kažkurio vieno grėsmės faktoriaus;
- apima žymią daugumą žinomų ar nustatytų objektų, kurie gali būti pažeisti medžio virtimo atveju; apima tik matomą ar aptinkamą vertinamo medžio būklę;
- pateikia vertinamų medžių būklę ir medį supančios aplinkos vertinimą esamu laiku;
- ne visi defektai aptinkami ir ne visi virtimo ar lūžių atvejai numatomi;
- **laikotarpis, kuriam vertinamas medis, jokių būdu negali būti laikomas kaip medžių grėsmės keliamo pavojaus „garantinis laikotarpis“;**
- **bet kuris medis, nepaisant jo būklės, išvirs ar nulūš veikiamas išorinių jėgų, kurios stipriai viršija jo aplinkai įprastų išorinių jėgų veikimą.**

Literatūra ir šaltiniai

Žilinskas R., Bakys R., Deveikis S., Jurkonis N. (2020). Medžių būklės ekspertizės metodikos projekto apmatai – aprėptis, prieštaros, sprendimo būdai. *Darnios aplinkos vystymas*, Klaipėda, 1 (17), p. 122–135. Prieiga internete: <http://ojs.kvk.lt/index.php/DAV/article/view/153/120>

MEDŽIO KELIAMOS RIZIKOS VERTINIMAS

2023-07-10

Šalčininkai

Užsakovas:	Šalčininkų rajono savivaldybės administracija
Užsakovo atstovas:	Diana Politova Komunalinio ūkio skyriaus vyriausioji specialistė diana.politova@salcininkai.lt tel. +37068809079
Užsakovo adresas:	Vilniaus g. 30 LT-17108 Šalčininkai
Objektas:	tuopų alėja, auganti Dieveniškių k., Šalčininkų sen.;
Užduoties turinys:	medžių būklė ir keliama grėsmė aplinkai
Apžiūros data:	2023-07-07
Vertinimo lygis:	II vertinimo lygis – pagrindinis vertinimas
Vertinimo laikotarpis:	3 metai
Pažeidžiami objektai:	automobiliai, praeiviai, pastatai rytinėje, p/v ir vak. pusėje, elektros laidai

Aprašomoji dalis

Kiekvienam medžiui suteiktas numeris, įvertinta fiziologinė būklė ir nustatytas pavojingumo laipsnis žmonių ir supančios aplinkos atžvilgiu. Pateikiama fotografija su pažymėtomis probleminėmis vietomis. Taip pat pateikiamos schemos su medžių išsidėstymu.

ple

Medžių aprašymas

Tuopa (*Populus spp.*)

Nr. plane – 1

Skersmuo 120 cm

Aukštis 24 m

Lajos skersmuo – 15 m

Augavietės faktoriai

Ankstesni įvykiai : nėra ; reljefo paviršius : lygus; aplinkos pokyčiai - nėra .

Dirvožemio būklė - ribotas plotas ,šaknys po dangą, rytinėje pusėje 1 m nuo kamieno važiuojamoji asfaltuota gatvės dalis.

Bendro pobūdžio pastebėjimai apie medžio būklę

Gyvybingumas - normalus ; lapija -normali 90% ;

Biotiniai veiksniai - nestebima ; abiotiniai veiksniai - netinkamas genėjimas ;

Fizinės apkrovos

Vėjo poveikis -dalinai apsaugota ;santykinis lajos dydis -didelis ;lajos tankumas -normali ;vidinės šakos -normaliai ;

Esamos ar potencialios grėsmės ir pokyčiai – nėra.

Probleminės vietos

Laja ir šakos – nesubalansuota laja: apkrova : vidutinė; lūžio tikimybė : įmanomas; stambios šakos virš laidų ir važiuojamosios dalies: apkrova : žymi; lūžio tikimybė : įmanomas;

Kamienas – nėra: apkrova : nežymi; lūžio tikimybė : netikėtina;

Šaknys ir šaknų kaklelis – rytinėje pusėje šaknys po dangą: apkrova - žymi; lūžio tikimybė- įmanomas;

Rizikos vertinimas

Rizika, kad stambios šakos virš laidų ir važiuojamosios dalies per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų vakarinėje pusėje, pastato š/v pusėje, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamos nežymias, žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Rizika, kad medis dėl nesubalansuotos lajos per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų vakarinėje pusėje, pastato š/v pusėje, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamas žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Rizika, kad medis dėl šaknų po dangą rytinėje pusėje per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų vakarinėje pusėje, pastato š/v pusėje, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamas žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Bendras medžio keliamas pavojus – vidutinis.

Pavojaus sumažinimo rekomendacijos – lajos redukcinis genėjimas ;

Likutinis rizikos lygis įgyvendinus rekomendacijas – žemas.

Probleminės vietos

2. Tuopa (*Populus spp.*)

Nr. plane – 2

Skersmuo 95 cm

Aukštis 27 m

Lajos skersmuo – 15 m

Augavietės faktoriai

Ankstesni įvykiai : nėra ; reljefo paviršius - lygus; aplinkos pokyčiai - nėra .

Dirvožemio būklė - ribotas plotas, šaknys po dangą, rytinėje pusėje 1 m nuo kamieno važiuojamoji asfaltuota gatvės dalis.

Bendro pobūdžio pastebėjimai apie medžio būklę

Gyvybingumas - aukštas ; lapija -normali 90% ;

Biotiniai veiksniai - nestebima ; abiotiniai veiksniai - netinkamas genėjimas ;

Fizinės apkrovos

Vėjo poveikis -visiškai apsaugota; santykinis lajos dydis -vidutinis; lajos tankumas -normali; vidinės šakos -normaliai;

Esamos ar potencialios grėsmės ir pokyčiai – nėra.

Probleminės vietos

Laja ir šakos – stipriai išėję šakos į rytinę ir vakarinę puses: apkrova - vidutinė; lūžio tikimybė - įmanomas;

Kamienas – centrinis puvinys: apkrova - žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Šaknys ir šaknų kaklelis –šaknų kaklelio puvinys: apkrova - žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Rizikos vertinimas

Rizika, kad stipriai išėję šakos į rytinę ir vakarinę puses per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų ir pastato vakarinėje pusėje, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamos žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Rizika, kad medis dėl centrinio puvinio per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų ir pastato vakarinėje pusėje, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamas žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Rizika, kad medis dėl šaknų kaklelio puvinio per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų ir pastato vakarinėje pusėje, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamas žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Bendras medžio keliamas pavojus – vidutinis.

Pavojaus sumažinimo rekomendacijos – lajos redukcinius genėjimas ;

Likutinis rizikos lygis įgyvendinus rekomendacijas – žemas.

Probleminės vietos

3. Tuopa (*Populus spp.*)

Nr. plane – 3

Skersmuo 123 cm

Aukštis 24 m

Lajos skersmuo – 17 m

Augavietės faktoriai

Ankstesni įvykiai : nėra; reljefo paviršius - lygus; aplinkos pokyčiai - nėra .

Dirvožemio būklė - ribotas plotas, šaknys po dangą, rytinėje pusėje 1 m nuo kamieno važiuojamoji asfaltuota gatvės dalis.

Bendro pobūdžio pastebėjimai apie medžio būklę

Gyvybingumas - aukštas; lapija -normali 90% ;

Biotiniai veiksniai - nestebima; abiotiniai veiksniai - netinkamas genėjimas;

Fizinės apkrovos

Vėjo poveikis - visiškai apsaugota; santykinis lajos dydis - didelis; lajos tankumas -normalus; vidinės šakos -normaliai;

Esamos ar potencialios grėsmės ir pokyčiai – nėra.

Probleminės vietos

Laja ir šakos – sausos šakos lajoje: apkrova - maža; lūžio tikimybė - tikėtinas; stipriai išėję šakos į rytinę ir vakarinę puses: apkrova - žymi; lūžio tikimybė-: įmanomas;

Kamienas – centrinis puvinys: apkrova - žymi; lūžio tikimybė-: įmanomas;

Šaknys ir šaknų kaklelis – šaknų kaklelio puvinys: apkrova - žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Rizikos vertinimas

Rizika, kad sausos ir stipriai išėję šakos į rytinę ir vakarinę puses per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų ir pastato vakarinėje pusėje, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamos nežymias, žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Rizika, kad medis dėl centrinio puvinio per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų ir pastato vakarinėje pusėje, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamas žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Rizika, kad medis dėl šaknų kaklelio puvinio per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų ir pastato vakarinėje pusėje, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamas žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Bendras medžio keliamas pavojus – vidutinis.

Pavojaus sumažinimo rekomendacijos – lajos redukcinis genėjimas; lajos priežiūros genėjimas;

Likutinis rizikos lygis įgyvendinus rekomendacijas – žemas.

Probleminės vietos

4. Tuopa (*Populus spp.*)

Nr. plane – 4

Skersmuo 105 cm

Aukštis 23 m

Lajos skersmuo – 14 m

Augavietės faktoriai

Ankstesni įvykiai : nėra; reljefo paviršius : lygus; aplinkos pokyčiai - nėra .

Dirvožemio būklė - ribotas plotas, suplūktas, šaknys po dangą, rytinėje pusėje 1 m nuo kamieno važiuojamoji asfaltuota gatvės dalis.

Bendro pobūdžio pastebėjimai apie medžio būklę

Gyvybingumas - aukštas; lapija - normali 90% ;

Biotiniai veiksniai - nestebima; abiotiniai veiksniai - netinkamas genėjimas;

Fizinės apkrovos

Vėjo poveikis - visiškai apsaugota; santykinis lajos dydis - vidutinis; lajos tankumas - normalus; vidinės šakos - normaliai;

Esamos ar potencialios grėsmės ir pokyčiai – nėra.

Probleminės vietos

Laja ir šakos – sausos šakos lajoje: apkrova - vidutinė; lūžio tikimybė : tikėtinas; stipriai išėjusios šakos į pietinę ir šiaurinę puses: apkrova- žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Kamienas – centrinis puvinys: apkrova - žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Šaknys ir šaknų kaklelis – šaknų kaklelio puvinys: apkrova - žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Rizikos vertinimas

Rizika, kad sausos ir stipriai išėję šakos į rytinę ir vakarinę puses per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų ir pastato vakarinėje pusėje, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamos nežymias, žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Rizika, kad medis dėl centrinio puvinio per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų ir pastato vakarinėje pusėje, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamas žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Rizika, kad medis dėl šaknų kaklelio puvinio per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų ir pastato vakarinėje pusėje, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamas žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Bendras medžio keliamas pavojus – vidutinis.

Pavojaus sumažinimo rekomendacijos – lajos redukcinis genėjimas ; lajos priežiūros genėjimas ; mikrobiologinių preparatų įterpimas ;

Likutinis rizikos lygis įgyvendinus rekomendacijas – žemas.

Probleminės vietos

5. Tuopa (*Populus spp.*)

Nr. plane – 5

Skersmuo 110 cm

Aukštis 24 m

Lajos skersmuo – 17 m

Augavietės faktoriai

Ankstesni įvykiai : nėra; reljefo paviršius : lygus; aplinkos pokyčiai - nėra .

Dirvožemio būklė - ribotas plotas, suplūktas, šaknys po dangą, rytinėje pusėje 1 m nuo kamieno važiuojamoji asfaltuota gatvės dalis.

Bendro pobūdžio pastebėjimai apie medžio būklę

Gyvybingumas - aukštas; lapija -normali 90% ;

Biotiniai veiksniai - nestebima; abiotiniai veiksniai - netinkamas genėjimas;

Fizinės apkrovos

Vėjo poveikis -visiškai apsaugota; santykinis lajos dydis -vidutinis; lajos tankumas -normalus;vidinės šakos -normaliai;

Esamos ar potencialios grėsmės ir pokyčiai – nėra.

Probleminės vietos

Laja ir šakos – sausos šakos lajoje: apkrova - vidutinė; lūžio tikimybė : tikėtinas; stipriai išėjusios šakos į rytinę ir vakarinę puses: apkrova- žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Kamienas – centrinis puvinys: apkrova - žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Šaknys ir šaknų kaklelis –šaknų kaklelio puvinys: apkrova - žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Rizikos vertinimas

Rizika, kad sausos ir stipriai išėję šakos į rytinę ir vakarinę puses per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų ir pastato vakarinėje pusėje, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamos nežymias, žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Rizika, kad medis dėl centrinio puvinio per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų ir pastato vakarinėje pusėje, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamas žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Rizika, kad medis dėl šaknų kaklelio puvinio per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų ir pastato vakarinėje pusėje, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamas žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Bendras medžio keliamas pavojus – vidutinis.

Pavojaus sumažinimo rekomendacijos – lajos redukcinis genėjimas ; lajos priežiūros genėjimas ; mikrobiologinių preparatų įterpimas ;

Likutinis rizikos lygis įgyvendinus rekomendacijas – žemas.

Probleminės vietos

6. Tuopa (*Populus spp.*)

Nr. plane – 6

Skersmuo 106 cm

Aukštis 24 m

Lajos skersmuo – 15 m

Augavietės faktoriai

Ankstesni įvykiai : nėra; reljefo paviršius : lygus; aplinkos pokyčiai - nėra .

Dirvožemio būklė - ribotas plotas, suplūktas, šaknys po dangą, rytinėje pusėje 1 m nuo kamieno važiuojamoji asfaltuota gatvės dalis.

Bendro pobūdžio pastebėjimai apie medžio būklę

Gyvybingumas - aukštas; lapija -normali 90% ;

Biotiniai veiksniai - nestebima; abiotiniai veiksniai - netinkamas genėjimas;

Fizinės apkrovos

Vėjo poveikis -visiškai apsaugota; santykinis lajos dydis -vidutinis; lajos tankumas -normalus;vidinės šakos -normaliai;

Esamos ar potencialios grėsmės ir pokyčiai – nėra.

Probleminės vietos

Laja ir šakos – sausos šakos lajoje: apkrova - vidutinė; lūžio tikimybė : tikėtinas; stipriai išėjusios šakos į rytinę ir vakarinę puses: apkrova- žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Kamienas – centrinis puvinys: apkrova - žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Šaknys ir šaknų kaklelis –šaknų kaklelio puvinys: apkrova - žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Rizikos vertinimas

Rizika, kad sausos ir stipriai išėję šakos į rytinę ir vakarinę puses per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų ir pastato vakarinėje pusėje, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamos nežymias, žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Rizika, kad medis dėl centrinio puvinio per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų ir pastato vakarinėje pusėje, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamas žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Rizika, kad medis dėl šaknų kaklelio puvinio per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų ir pastato vakarinėje pusėje, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamas žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Bendras medžio keliamas pavojus – vidutinis.

Pavojaus sumažinimo rekomendacijos – lajos redukcinis genėjimas; lajos priežiūros genėjimas; mikrobiologinių preparatų įterpimas;

Likutinis rizikos lygis įgyvendinus rekomendacijas – žemas.

Probleminės vietos

7. Tuopa (*Populus spp.*)

Nr. plane – 7

Skersmuo 168 cm

Aukštis 25 m

Lajos skersmuo – 10 m

Augavietės faktoriai

Ankstesni įvykiai : nėra; reljefo paviršius : lygus; aplinkos pokyčiai - nėra .

Dirvožemio būklė - ribotas plotas, suplūktas, šaknys po dangą, rytinėje pusėje 1 m nuo kamieno važiuojamoji asfaltuota gatvės dalis.

Bendro pobūdžio pastebėjimai apie medžio būklę

Gyvybingumas - žemas; lapija - normali 80% ;

Biotiniai veiksniai - nestebima; abiotiniai veiksniai - netinkamas genėjimas;

Fizinės apkrovos

Vėjo poveikis - dalinai apsaugota; santykinis lajos dydis - vidutinis; lajos tankumas - normalus; vidinės šakos - normaliai;

Esamos ar potencialios grėsmės ir pokyčiai – nėra.

Probleminės vietos

Laja ir šakos – sausos šakos lajoje: apkrova - vidutinė; lūžio tikimybė : tikėtinas; stipriai išėjusios šakos į pietinę ir šiaurinę puses: apkrova- žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Kamienas – centrinis puvinys: apkrova - žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Šaknys ir šaknų kaklelis – šaknų kaklelio puvinys: apkrova - žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Rizikos vertinimas

Rizika, kad sausos ir stipriai išėję šakos į vakarinę pusę per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų ir pastato vakarinėje pusėje, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamos nežymias, žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Rizika, kad medis dėl centrinio puvinio per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų ir pastato vakarinėje pusėje, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamas žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Rizika, kad medis dėl šaknų kaklelio puvinio per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų ir pastato vakarinėje pusėje, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamas žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Bendras medžio keliamas pavojus – vidutinis.

Pavojaus sumažinimo rekomendacijos – lajos redukcinis genėjimas; lajos priežiūros genėjimas; mikrobiologinių preparatų įterpimas; kamienų sutvirtinimas dinamine jungtimi žemesniame lygyje 8 t jungtimi;

Likutinis rizikos lygis įgyvendinus rekomendacijas – žemas.

Probleminės vietos

8. Tuopa (*Populus spp.*)

Nr. plane – 8

Skersmuo 130 cm

Aukštis 24 m

Lajos skersmuo – 17 m

Augavietės faktoriai

Ankstesni įvykiai : nėra; reljefo paviršius : lygus; aplinkos pokyčiai - nėra .

Dirvožemio būklė - ribotas plotas, suplūktas, šaknys po dangą, rytinėje pusėje 1 m nuo kamieno važiuojamoji asfaltuota gatvės dalis.

Bendro pobūdžio pastebėjimai apie medžio būklę

Gyvybingumas - aukštas; lapija -normali 90% ;

Biotiniai veiksniai - nestebima; abiotiniai veiksniai - netinkamas genėjimas;

Fizinės apkrovos

Vėjo poveikis -visiškai apsaugota; santykinis lajos dydis -vidutinis; lajos tankumas -normalus;vidinės šakos -normaliai;

Esamos ar potencialios grėsmės ir pokyčiai – nėra.

Probleminės vietos

Laja ir šakos – sausos šakos lajoje: apkrova - vidutinė; lūžio tikimybė : tikėtinas; stipriai išėjusios šakos į rytinę ir vakarinę puses: apkrova- žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Kamienas – centrinis puvinys: apkrova - žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Šaknys ir šaknų kaklelis –šaknų kaklelio puvinys: apkrova - žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Rizikos vertinimas

Rizika, kad sausos ir stipriai išėję šakos į rytinę ir vakarinę puses per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų ir pastato vakarinėje pusėje, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamos nežymias, žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Rizika, kad medis dėl centrinio puvinio per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų ir pastato vakarinėje pusėje, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamas žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Rizika, kad medis dėl šaknų kaklelio puvinio per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų ir pastato vakarinėje pusėje, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamas žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Bendras medžio keliamas pavojus – vidutinis.

Pavojaus sumažinimo rekomendacijos – lajos redukcinis genėjimas; lajos priežiūros genėjimas; mikrobiologinių preparatų įterpimas;

Likutinis rizikos lygis įgyvendinus rekomendacijas – žemas.

Probleminės vietos

9. Tuopa (*Populus spp.*)

Nr. plane – 9

Skersmuo 110 cm

Aukštis 23 m

Lajos skersmuo – 15 m

Augavietės faktoriai

Ankstesni įvykiai : nėra; reljefo paviršius : lygus; aplinkos pokyčiai - nėra .

Dirvožemio būklė - ribotas plotas, suplūktas, šaknys po dangą, rytinėje pusėje 1 m nuo kamieno važiuojamoji asfaltuota gatvės dalis.

Bendro pobūdžio pastebėjimai apie medžio būklę

Gyvybingumas - aukštas; lapija -normali 90% ;

Biotiniai veiksniai - nestebima; abiotiniai veiksniai - netinkamas genėjimas – lajos perimetro redukcija („topinimas“);

Fizinės apkrovos

Vėjo poveikis -visiškai apsaugota; santykinis lajos dydis -vidutinis; lajos tankumas -normalus;vidinės šakos -normaliai;

Esamos ar potencialios grėsmės ir pokyčiai – nėra.

Probleminės vietos

Laja ir šakos – sausos šakos lajoje: apkrova - vidutinė; lūžio tikimybė : tikėtinas; stipriai išėjusios šakos į rytinę ir vakarinę puses: apkrova- žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Kamienas – centrinis puvinys: apkrova - žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Šaknys ir šaknų kaklelis –šaknų kaklelio puvinys: apkrova - žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Rizikos vertinimas

Rizika, kad sausos ir stipriai išėję šakos į rytinę ir vakarinę puses per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų ir pastato vakarinėje pusėje, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamos nežymias, žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Rizika, kad medis dėl centrinio puvinio per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų ir pastato vakarinėje pusėje, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamas žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Rizika, kad medis dėl šaknų kaklelio puvinio per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų ir pastato vakarinėje pusėje, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamas žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Bendras medžio keliamas pavojus – vidutinis.

Pavojaus sumažinimo rekomendacijos – lajos redukcinis genėjimas; lajos priežiūros genėjimas; mikrobiologinių preparatų įterpimas;

Likutinis rizikos lygis įgyvendinus rekomendacijas – žemas.

Probleminės vietos

10. Tuopa (*Populus spp.*)

Nr. plane – 10

Skersmuo 157 cm

Aukštis 25 m

Lajos skersmuo – 17 m

Augavietės faktoriai

Ankstesni įvykiai : nėra; reljefo paviršius : lygus; aplinkos pokyčiai - nėra .

Dirvožemio būklė - ribotas plotas, suplūktas, šaknys po dangą, rytinėje pusėje 1 m nuo kamieno važiuojamoji asfaltuota gatvės dalis.

Bendro pobūdžio pastebėjimai apie medžio būklę

Gyvybingumas - aukštas; lapija -normali 90% ;

Biotiniai veiksniai - nestebima; abiotiniai veiksniai - netinkamas genėjimas – lajos perimetro redukcija („topinimas“);

Fizinės apkrovos

Vėjo poveikis -visiškai apsaugota; santykinis lajos dydis -vidutinis; lajos tankumas -normalus;vidinės šakos -normaliai;

Esamos ar potencialios grėsmės ir pokyčiai – nėra.

Probleminės vietos

Laja ir šakos – sausos šakos lajoje: apkrova - vidutinė; lūžio tikimybė : tikėtinas; stipriai išėjusios šakos į rytinę ir vakarinę puses: apkrova- žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Kamienas – liemeninis išsišakojimas: apkrova - žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Šaknys ir šaknų kaklelis –šaknų kaklelio puvinys: apkrova - žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Rizikos vertinimas

Rizika, kad sausos ir stipriai išėję šakos į rytinę ir vakarinę puses per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų ir pastato vakarinėje pusėje, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamos nežymias, žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Rizika, kad medis dėl liemeninio išsišakojimo per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų ir pastato vakarinėje pusėje, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamas žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Rizika, kad medis dėl šaknų kaklelio puvinio per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų ir pastato vakarinėje pusėje, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamas žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Bendras medžio keliamas pavojus – vidutinis.

Pavojaus sumažinimo rekomendacijos – lajos redukcinis genėjimas; lajos priežiūros genėjimas; mikrobiologinių preparatų įterpimas;liemeninio išsišakojimo sutvirtinimas aukštesniame ir žemesniame lygyje 2 dinaminėmis 4 ir 7 t jungtimis;

Likutinis rizikos lygis įgyvendinus rekomendacijas – žemas.

Probleminės vietos

11. Tuopa (*Populus spp.*)

Nr. plane – 11

Skersmuo 152 cm

Aukštis 23 m

Lajos skersmuo – 19 m

Augavietės faktoriai

Ankstesni įvykiai : nėra; reljefo paviršius : lygus; aplinkos pokyčiai - nėra .

Dirvožemio būklė - ribotas plotas, suplūktas, šaknys po dangą, rytinėje pusėje 1 m nuo kamieno važiuojamoji asfaltuota gatvės dalis.

Bendro pobūdžio pastebėjimai apie medžio būklę

Gyvybingumas - aukštas; lapija -normali 90% ;

Biotiniai veiksniai - nestebima; abiotiniai veiksniai - netinkamas genėjimas;

Fizinės apkrovos

Vėjo poveikis -dalinai apsaugota; santykinis lajos dydis -vidutinis; lajos tankumas -normalus;vidinės šakos -normaliai;

Esamos ar potencialios grėsmės ir pokyčiai – nėra.

Probleminės vietos

Laja ir šakos – sausos šakos lajoje: apkrova - vidutinė; lūžio tikimybė : tikėtinas; stipriai išėjusios šakos į rytinę ir vakarinę puses: apkrova- žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Kamienas – centrinis puvinys: apkrova - žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Šaknys ir šaknų kaklelis –šaknų kaklelio puvinys: apkrova - žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Rizikos vertinimas

Rizika, kad sausos ir stipriai išėję šakos į rytinę ir vakarinę puses per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų ir pastato vakarinėje pusėje, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamos nežymias, žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Rizika, kad medis dėl centrinio puvinio per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų ir pastato vakarinėje pusėje, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamas žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Rizika, kad medis dėl šaknų kaklelio puvinio per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų ir pastato vakarinėje pusėje, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamas žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Bendras medžio keliamas pavojus – vidutinis.

Pavojaus sumažinimo rekomendacijos – lajos redukcinis genėjimas; lajos priežiūros genėjimas; mikrobiologinių preparatų įterpimas;

Likutinis rizikos lygis įgyvendinus rekomendacijas – žemas.

Probleminės vietos

12. Tuopa (*Populus spp.*)

Nr. plane – 12

Skersmuo 130 cm

Aukštis 26 m

Lajos skersmuo – 21 m

Augavietės faktoriai

Ankstesni įvykiai : nėra; reljefo paviršius : lygus; aplinkos pokyčiai - nėra .

Dirvožemio būklė - ribotas plotas, suplūktas, šaknys po danga, vakarinėje pusėje 1 m nuo kamieno važiuojamoji asfaltuota gatvės dalis.

Bendro pobūdžio pastebėjimai apie medžio būklę

Gyvybingumas - vidutinis; lapija -normali 90% ;

Biotiniai veiksniai - nestebima; abiotiniai veiksniai – netinkamas genėjimas;

Fizinės apkrovos

Vėjo poveikis -visiškai apsaugota; santykinis lajos dydis -vidutinis; lajos tankumas -normalus;vidinės šakos -normaliai;

Esamos ar potencialios grėsmės ir pokyčiai – nėra.

Probleminės vietos

Laja ir šakos – sausos šakos lajoje: apkrova - vidutinė; lūžio tikimybė : tikėtinas; stipriai išėjusios šakos į rytinę ir vakarinę puses: apkrova- žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Kamienas – centrinis puvinys: apkrova - žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Šaknys ir šaknų kaklelis –šaknų kaklelio puvinys: apkrova - žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Rizikos vertinimas

Rizika, kad sausos ir stipriai išėję šakos į rytinę ir vakarinę puses per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų vakarinėje pusėje, pastatų rytinėje ir vakarinėje pusėse, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamos nežymias, žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

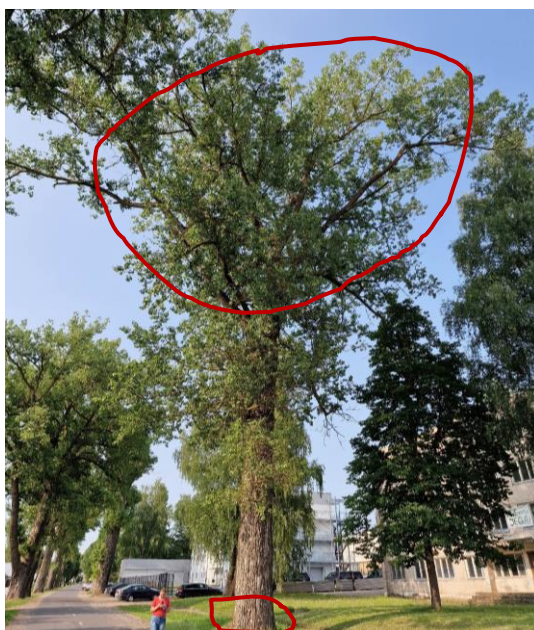
Rizika, kad medis dėl centrinio puvinio per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų vakarinėje pusėje, pastatų rytinėje ir vakarinėje pusėse, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamas žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Rizika, kad medis dėl šaknų kaklelio puvinio per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant ant elektros laidų vakarinėje pusėje, pastatų rytinėje ir vakarinėje pusėse, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamas žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Bendras medžio keliamas pavojus – vidutinis.

Pavojaus sumažinimo rekomendacijos – lajos redukcinis genėjimas; lajos priežiūros genėjimas;

Likutinis rizikos lygis įgyvendinus rekomendacijas – žemas.

Probleminės vietos

13. Tuopa (*Populus spp.*)

Nr. plane – 13

Skersmuo 156 cm

Aukštis 25 m

Lajos skersmuo – 7 m

Augavietės faktoriai

Ankstesni įvykiai : užkardos pastato renovacija; reljefo paviršius : lygus; aplinkos pokyčiai - nėra .

Dirvožemio būklė - ribotas plotas, suplūktas, šaknys pažeistos, vakarinėje pusėje 0,5 m nuo kamieno važiuojamoji asfaltuota gatvės dalis.

Bendro pobūdžio pastebėjimai apie medžio būklę

Gyvybingumas - vidutinis; lapija - normali 90% ;

Biotiniai veiksniai - nestebima; abiotiniai veiksniai – netinkamas genėjimas - nustuobrinimas;

Fizinės apkrovos

Vėjo poveikis - visiškai apsaugota; santykinis lajos dydis - mažas; lajos tankumas - retas; vidinės šakos - retos;

Esamos ar potencialios grėsmės ir pokyčiai – nėra.

Probleminės vietos

Laja ir šakos – nėra;

Kamienas – centrinis puvinys: apkrova - žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Šaknys ir šaknų kaklelis – šaknų kaklelio puvinys: apkrova - žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Rizikos vertinimas

Rizika, kad medis dėl centrinio puvinio per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų vakarinėje pusėje, pastatų rytinėje ir vakarinėje pusėse, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamas žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Rizika, kad medis dėl šaknų kaklelio puvinio per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant ant elektros laidų vakarinėje pusėje, pastatų rytinėje ir vakarinėje pusėse, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamas žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Bendras medžio keliamas pavojus – vidutinis.

Pavojaus sumažinimo rekomendacijos – lajos priežiūros genėjimas;

Likutinis rizikos lygis įgyvendinus rekomendacijas – žemas.

Probleminės vietos

14. Tuopa (*Populus spp.*)

Nr. plane – 14

Skersmuo 113 cm

Aukštis 24 m

Lajos skersmuo – 6 m

Augavietės faktoriai

Ankstesni įvykiai : užkardos pastato renovacija; reljefo paviršius : lygus; aplinkos pokyčiai - nėra .

Dirvožemio būklė - ribotas plotas, suplūktas, šaknys pažeistos, vakarinėje pusėje 0,5 m nuo kamieno važiuojamoji asfaltuota gatvės dalis.

Bendro pobūdžio pastebėjimai apie medžio būklę

Gyvybingumas - vidutinis; lapija - normali 90% ;

Biotiniai veiksniai - nestebima; abiotiniai veiksniai – netinkamas genėjimas - nustuobrinimas;

Fizinės apkrovos

Vėjo poveikis - visiškai apsaugota; santykinis lajos dydis - mažas; lajos tankumas - retas; vidinės šakos - retos;

Esamos ar potencialios grėsmės ir pokyčiai – nėra.

Probleminės vietos

Laja ir šakos – nėra;

Kamienas – centrinis puvinys: apkrova - žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Šaknys ir šaknų kaklelis – šaknų kaklelio puvinys: apkrova - žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Rizikos vertinimas

Rizika, kad medis dėl centrinio puvinio per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų vakarinėje pusėje, pastatų rytinėje ir vakarinėje pusėse, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamas žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Rizika, kad medis dėl šaknų kaklelio puvinio per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant ant elektros laidų vakarinėje pusėje, pastatų rytinėje ir vakarinėje pusėse, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamas žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Bendras medžio keliamas pavojus – vidutinis.

Pavojaus sumažinimo rekomendacijos – lajos priežiūros genėjimas;

Likutinis rizikos lygis įgyvendinus rekomendacijas – žemas.

Probleminės vietos

15. Tuopa (*Populus spp.*)

Nr. plane – 15

Skersmuo 98 cm

Aukštis 25 m

Lajos skersmuo – 4 m

Augavietės faktoriai

Ankstesni įvykiai : užkardos pastato renovacija; reljefo paviršius : lygus; aplinkos pokyčiai - nėra .

Dirvožemio būklė - ribotas plotas, suplūktas, šaknys pažeistos, vakarinėje pusėje 0,5 m nuo kamieno važiuojamoji asfaltuota gatvės dalis.

Bendro pobūdžio pastebėjimai apie medžio būklę

Gyvybingumas - vidutinis; lapija - normali 90% ;

Biotiniai veiksniai - nestebima; abiotiniai veiksniai – netinkamas genėjimas - nustuobrinimas;

Fizinės apkrovos

Vėjo poveikis - visiškai apsaugota; santykinis lajos dydis - mažas; lajos tankumas - retas; vidinės šakos - retos;

Esamos ar potencialios grėsmės ir pokyčiai – nėra.

Probleminės vietos

Laja ir šakos – nėra;

Kamienas – centrinis puvinys: apkrova - žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Šaknys ir šaknų kaklelis – šaknų kaklelio puvinys: apkrova - žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Rizikos vertinimas

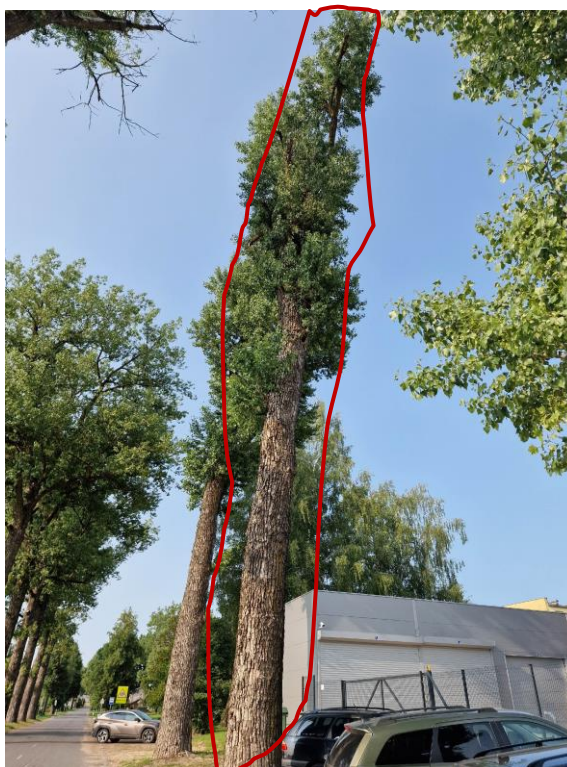
Rizika, kad medis dėl centrinio puvinio per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų vakarinėje pusėje, pastatų rytinėje ir vakarinėje pusėse, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamas žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Rizika, kad medis dėl šaknų kaklelio puvinio per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant ant elektros laidų vakarinėje pusėje, pastatų rytinėje ir vakarinėje pusėse, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamas žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Bendras medžio keliamas pavojus – vidutinis.

Pavojaus sumažinimo rekomendacijos – lajos priežiūros genėjimas;

Likutinis rizikos lygis įgyvendinus rekomendacijas – žemas.

Probleminės vietos

16. Tuopa (*Populus spp.*)

Nr. plane – 16

Skersmuo 100 cm

Aukštis 22 m

Lajos skersmuo – 5 m

Augavietės faktoriai

Ankstesni įvykiai : užkardos pastato renovacija; reljefo paviršius : lygus; aplinkos pokyčiai - nėra .

Dirvožemio būklė - ribotas plotas, suplūktas, šaknys pažeistos, vakarinėje pusėje 0,5 m nuo kamieno važiuojamoji asfaltuota gatvės dalis.

Bendro pobūdžio pastebėjimai apie medžio būklę

Gyvybingumas - vidutinis; lapija - normali 90% ;

Biotiniai veiksniai - nestebima; abiotiniai veiksniai – netinkamas genėjimas - nustuobrinimas;

Fizinės apkrovos

Vėjo poveikis - visiškai apsaugota; santykinis lajos dydis - mažas; lajos tankumas - retas; vidinės šakos - retos;

Esamos ar potencialios grėsmės ir pokyčiai – nėra.

Probleminės vietos

Laja ir šakos – nėra;

Kamienas – centrinis puvinys: apkrova - žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Šaknys ir šaknų kaklelis – šaknų kaklelio puvinys: apkrova - žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Rizikos vertinimas

Rizika, kad medis dėl centrinio puvinio per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų vakarinėje pusėje, pastatų rytinėje ir vakarinėje pusėse, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamas žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Rizika, kad medis dėl šaknų kaklelio puvinio per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant ant elektros laidų vakarinėje pusėje, pastatų rytinėje ir vakarinėje pusėse, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamas žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Bendras medžio keliamas pavojus – vidutinis.

Pavojaus sumažinimo rekomendacijos – lajos priežiūros genėjimas;

Likutinis rizikos lygis įgyvendinus rekomendacijas – žemas.

Probleminės vietos

17. Tuopa (*Populus spp.*)

Nr. plane – 17

Skersmuo 142 cm

Aukštis 25 m

Lajos skersmuo – 15 m

Augavietės faktoriai

Ankstesni įvykiai : nėra ; reljefo paviršius - lygus; aplinkos pokyčiai - nėra .

Dirvožemio būklė - ribotas plotas, suplūktas, vakarinėje pusėje 1 m nuo kamieno važiuojamoji asfaltuota gatvės dalis.

Bendro pobūdžio pastebėjimai apie medžio būklę

Gyvybingumas - aukštas ; lapija -normali 90% ;

Biotiniai veiksniai - nestebima ; abiotiniai veiksniai - netinkamas genėjimas ;

Fizinės apkrovos

Vėjo poveikis -dalinai apsaugota; santykinis lajos dydis -didelis; lajos tankumas -normalus; vidinės šakos -normaliai;

Esamos ar potencialios grėsmės ir pokyčiai – nėra.

Probleminės vietos

Laja ir šakos – stipriai išėję šakos į rytinę ir vakarinę puses: apkrova - vidutinė; lūžio tikimybė - įmanomas;

Kamienas – centrinis puvinys: apkrova - žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Šaknys ir šaknų kaklelis –šaknų kaklelio puvinys: apkrova - žymi; lūžio tikimybė - įmanomas;

Rizikos vertinimas

Rizika, kad stipriai išėję šakos į rytinę ir vakarinę puses per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų ir pastatų vakarinėje ir rytinėje pusėse, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamos žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

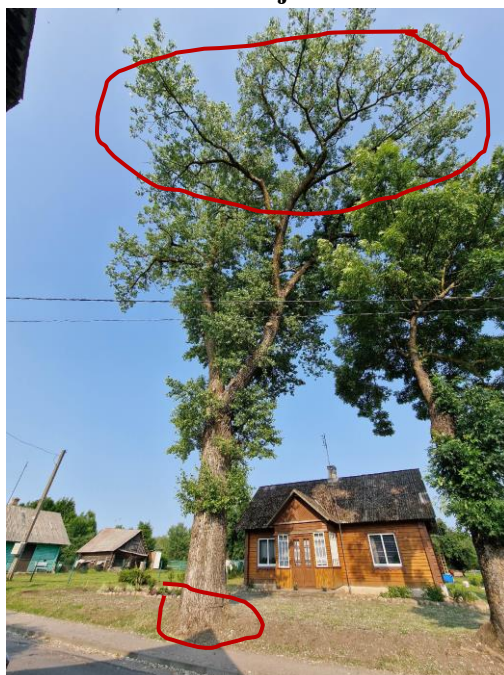
Rizika, kad medis dėl centrinio puvinio per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų ir pastatų vakarinėje ir rytinėje pusėse, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamas žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Rizika, kad medis dėl šaknų kaklelio puvinio per 3 metų laikotarpį išluš ir užkris ant elektros laidų ir pastatų vakarinėje ir rytinėje pusėse, praeivių ir pravažiuojančių automobilių, sukeldamas žymias ir sunkias pasekmes yra vidutinė.

Bendras medžio keliamas pavojus – vidutinis.

Pavojaus sumažinimo rekomendacijos – lajos priežiūros ir redukcinis genėjimas ;

Likutinis rizikos lygis įgyvendinus rekomendacijas – žemas.

Probleminės vietos

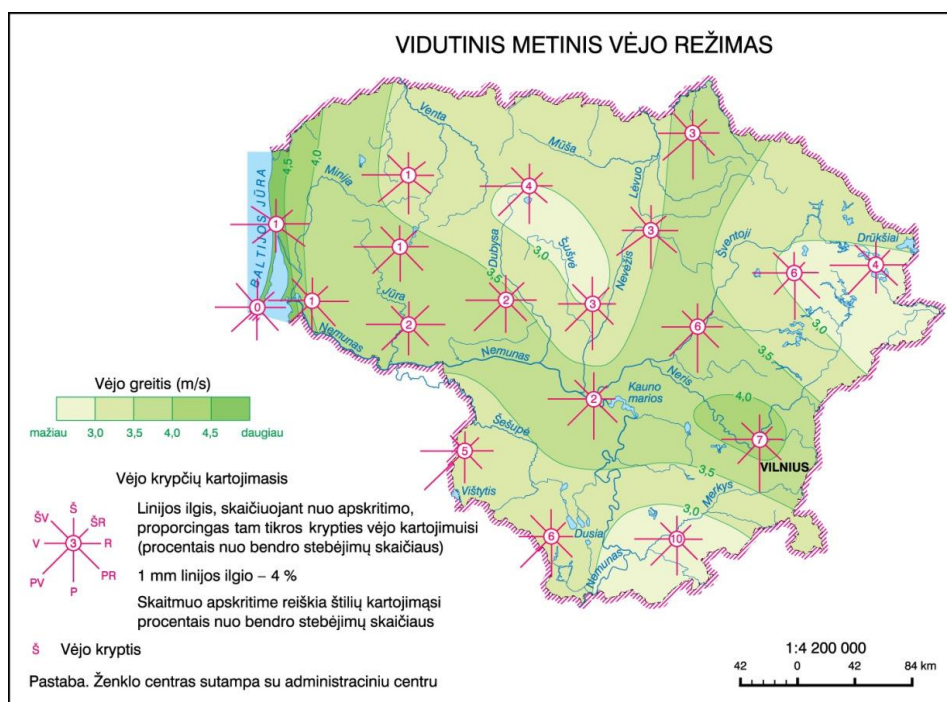
APIBENDRINIMAS

Arboristinio įvertinimo metu apžiūrėti ir įvertinti medžiai, nustatyti jų pavojingumo laipsniai supančios aplinkos atžvilgiu, numatytos priežiūros priemonės pagal įvertintą jų būklę bei rizikos laipsniui sumažinti.

Visiems medžiams priskirtas vidutinis pavojingumo laipsnis. Dažniausiai tai dėl kamienų centrinio puvinio, netinkamo genėjimo, nesubalansuotų lajų ir silpnų jungčių išsišakojimo vietoje. Šias problemas galima išspręsti ir pavojingumo laipsnį sumažinti iki žemo atlikus numatytas priemones: lajos priežiūros ir redukcinių genėjimus, lajų sutvirtinimus specialiais lynais (Nr. 7,10).

Tam, kad medis normaliai funkcionuotų, reikalinga ne tik sveika, nepažeista laja, bet ir puikiai funkcionuojantis šaknynas. Keletui medžių (Nr. 4,5,6,7,8,9,10,11) rekomenduojama pagerinti polajo zonos dirvožemio būklę įterpiant į dirvožemį mikrobiologinių preparatų.

Šio arboristinio medžių būklės įvertinimo laikotarpis – 3 metai. Žvelgiant į tolesnes šių tuopų augimo perspektyvas, reikia pažymėti, kad šios genties medžiai nepasižymi ilgaamžiškumu. Jie gyvuoja 80-100 metų. Reiškia, šie medžiai jau pasiekę savo gamtinę brandą ir, laikui bėgant, jų būklė ir stabilumas keisis į blogesniąją pusę. Įvykdžius numatytas priemones, šie medžiai artimiausius 10-15 metų problemų kelti neturėtų, tačiau vėliau jie taps problematiški.

Internetinė šaltinio prieiga <https://www.vle.lt/straipsnis/lietuvos-klimatas/>

Sprendžiant iš viešai prieinamų šaltinių, Dieveniškės papuola į sritį, kurioje vyrauja vidutinio stiprumo pietinių kryptių vėjai. Tai reiškia, kad didelės įtakos vėjo apkrovos medžių ir pastatų santykiui pavojingumo atžvilgiu neturi, kadangi tuopų alėja išsidėsčiusi iš pietų į vakarus. Didesnį poveikį turėtų rytinių ir vakarinių kryptių vėjai, pastarieji, stebint vėjų rožę, taip pat dažni. Planuojant šios alėjos medžių keitimą naujais medžiais, reikia turėti omenyje, kad pirmiausiai reikėtų pašalinti rytinės pusės medžius (užkardos ir mokyklos pusėje). Tada 10 – 15 metų bėgyje pamažu retinti vakarinės pusės medžius, vietoje iškirstų sodinant naujus. Viso tuopų masyvo pašalinimas vienu metu gali turėti negrįžtamų arba sunkiai prognozuojamų ekologinių pasekmių, todėl tai daryti kategoriškai nerekomenduojama.

Norėčiau atkreipti dėmesį į tuopas, augančias prie pasienio užkardos pastato (Nr. 13,14,15,16). Pastato rekonstrukcijos metu medžiai buvo nustuobrinti, jų atraminis šaknynas sunaikintas statybų metu. Tuopų stuobriai atžėlė, tačiau medžių stabilumas stipriai pažeistas. Tam, kad šie keturi medžiai neišvirstų, negalima leisti didėti jų lajos tūriui ir masei. Reiškia, būtina nuolatinė lajos tūrio kontrolė, kasmet paliekant tokį žaliosios masės tūrį, koks jis yra būtent dabar. Visiškai pašalinti lają dar kartą kategoriškai draudžiama. Vertinant medžio būklę ir stabilumą esamu momentu, jiems priskirtas vidutinio pavojingumo laipsnis, tačiau žiūrint iš ilgalaikės perspektyvos pusės – šie keturi medžiai visiškai be perspektyvos. Jeigu nebus imtasi numatytų lajos priežiūros priemonių kasmet, šie medžiai taps neprognozuojami.

IŠVADOS

Apžvelgus galima daryti šias išvadas:

- Bendra medžių būklė yra gera.
- Visiems medžiams priskirtas vidutinis pavojingumo laipsnis. Dažniausiai tai dėl kamienų centrinio puvinio, netinkamo genėjimo, nesubalansuotų lajų ir silpnų jungčių išsišakojimo vietoje.
- Šias problemas galima išspręsti ir pavojingumo laipsnį sumažinti iki žemo atlikus numatytas priemones: lajos priežiūros ir redukcinių genėjimus, lajų sutvirtinimus specialiais lynais (Nr. 7,10).
- Keletui medžių (Nr. 4,5,6,7,8,9,10,11) rekomenduojama pagerinti polajo zonos dirvožemio būklę įterpiant į dirvožemį mikrobiologinių preparatų.
- Planuojant šios alėjos medžių keitimą naujais medžiais, reikia turėti omenyje, kad pirmiausiai reikėtų pašalinti rytinės pusės medžius (užkardos ir mokyklos pusėje). Tada 10 – 15 metų bėgyje pamažu retinti vakarinės pusės medžius, vietoje iškirstų sodinant naujus. Viso tuopų masyvo pašalinimas vienu metu gali turėti negrįžtamų arba sunkiai prognozuojamų ekologinių pasekmių, todėl tai daryti kategoriškai nerekomenduojama.
- Medžiai, augantys prie užkardos pastato (Nr. 13,14,15,16) – be perspektyvos.

REKOMENDUOJAMOS (PROJEKTUOJAMOS) PRIEMONĖS

Medžių genėjimo būdai – lajos priežiūros genėjimas, lajos redukcinis genėjimas.

Lajos priežiūros genėjimas. Lajos priežiūros genėjimo tikslas – sveikas ir saugus medis. Tai sausų, džiūstančių, sergančių, besikryžiuojančių, kabančių, silpnai prie kamieno prisitvirtinusių šakų pašalinimas. Taip pat pašalinių daiktų ar vijoklinių augalų pašalinimas iš lajos.

Redukcinis genėjimas. Taikomas siekiant sumažinti lajos dydį išsaugant natūralią jos formą. Šakų galai sutrumpinami iki šoninių šakų arba kamienų. Neleidžiama nupjauti viršūnės. Naudojant šį metodą, liekančios šakos skersmuo turi būti ne mažesnis kaip 1/3 šalinamos šakos skersmenio. Tokiu būdu galima pašalinti ne daugiau 20% lapijos.

Dalinė lajos redukcija – genėjimas taikomas, jei medžio laja siekia pastato sienas, greta medžio prasideda namo statybos, šakos per toli įsikiša į kaimyninį sklypą ir pan. Genėjimo principas toks pat kaip redukciniam genėjimui.

Mikrobiologinių preparatų su dideliu kiekiu huminių rūgščių įterpimas. Šios medžiagos naudojamos dirvožemio derlingumui gerinti, gyvybingumo atstatymui. Atstato ir palaiko dirvos fizines-struktūrines, chemines, biologines savybes. Trejopas poveikis teigiamai veikia šaknų vystymąsi, didina maisto medžiagų sorbciją, sumažina azoto nuostolius, skatina spartesnę augalo vegetatyvinių dalių vystymąsi. Atstato dirvožemio struktūrą, išlaiko jo vientisumą, stabilumą, poringumą, pralaidumą. Padeda susidaryti dirvos - molio – humuso dalelių kompleksams, nuo kurių priklauso geresnis maisto medžiagų prieinamumas ir pasisavinimas. Didina dirvožemio gyvybingumą, gausina mikroorganizmų populiaciją, skatina jų veiklos aktyvumą dirvodaros, humuso susidarymo procesuose.

Atliekant lajos sutvirtinimus dinaminėmis ar statinėmis jungtimis ir taikant skirtingų gamintojų sutvirtinimo sistemas, vadovautis gamintojo pateikiama jungties instaliavimo instrukcija, naudojant tik gamintojo rekomenduojamas instaliavimo detales. Vienas iš dinaminių jungčių pavyzdžių:

Dinaminės jungtis sudaro:

juosiantys diržai su kilpomis, savo paviršiumi nežalojantys, netrinantys medžio žievės. Vienas iš jungties diržų gali turėti viršijančios apkrovos indikatorių, kuris aktyvuojamas, kai sistemos apkrova viršija 75% gamintojo numatytą atsparumo (trūkimo tempiant jėgos smūgiu) apkrovą. Raudona indikatorius spalva stebėtojų nuo žemės paviršiaus nurodo sistemos perkrovą.

1.1. Juosmenis diržas įvairaus pločio, ilgio, įvairių trūkimo apkrovų, atsparus UV:

- 1.1.1. plotis 50 mm - trūkimo apkrova 20 kN - ilgis nuo 50 iki 150 cm;
- 1.1.2. plotis 50 mm - trūkimo apkrova 40 kN - ilgis nuo 75 iki 200 cm;
- 1.1.3. plotis 75 mm - trūkimo apkrova 80 kN - ilgis nuo 100 iki 300 cm;
- 1.1.4. plotis 100 mm - trūkimo apkrova 120 kN - ilgis nuo 100 iki 300 cm.
- 1.2. Tuščiavidurio pynimo lynas, įvairaus pločio, įvairių trūkimo apkrovų, atsparus UV, matuojamas metrais:
 - 1.2.1. Statinis - pailgėjimas iki 5%; naudojamas jungtims iki 20 m:
 - 1.2.1.1. plotis 14 / 18 / 26 mm - atitinkamai, trūkimo apkrova 20 / 40 / 80 kN;
 - 1.2.1.1.1. Sudėtis: poliesteris (polyester)
 - 1.2.2. Dinaminis - pailgėjimas iki 20%; naudojamas jungtims iki 5 m:
 - 1.2.2.1. plotis 14 / 18 / 26 mm - atitinkamai, trūkimo apkrova 20 / 40 / 80 kN;
 - 1.2.2.1.1. Sudėtis: poliamidas (polyamide).
 - 1.3. Juosianti tuščiavidurė apsauginė savo paviršiumi nežalojanti, netrinanti medžio žievės juosta 50/60/80 mm pločio.

Lajos sutvirtinimo schema:

1.1. diržas + tuščiaviduris lynas (1.2.1. arba 1.2.2. pagal poreikį) + 1.1. Diržas su indikatoriumi arba be indikatoriaus. Diržu apjuosiamas medžio kamienas, per diržo kilpas perkišamas lynas. Lyno galas perveriamas skersai lyną mažiausiai du kartus ir sukišamas į lyno vidų 20 -50 cm, priklausomai nuo lyno storio;

arba

1.3. tuščiavidurė apsauginė juosta + tuščiaviduris lynas (1.2.1. arba 1.2.2. pagal poreikį)+ tuščiavidurė apsauginė juosta. Per juostos ilgį perkišamas lynas, juosta, per kurią pervertas lynas, apjuosiamas medžio kamienas. Lyno galas perveriamas skersai lyną mažiausiai du kartus ir sukišamas į lyno vidų 20 -50 cm, priklausomai nuo lyno storio.

Diržo ar juostos ilgis turi būti nemažesnis kaip pilnai apjuosiamas kamienas ar šaka. Vieno stropo vienoje jungtyje pakanka, jei kampas tarp jungčių yra nedidesnis nei 90 °. Tas pats stropas gali būti naudojamas dviejose jungtyse, jei kampas tarp jų yra mažesnis nei 90°.

Dinaminė lajos sutvirtinimo sistema instaliuojama 2/3 aukštyje, matuojant nuo išsišakojimo vietos iki viršūnės. Jos instaliavimas kombinuojamas kartu su redukciniu tvirtinamų šakų genėjimu. Neatlikus genėjimo sutvirtinimas nebus efektyvus. Lynas turi būti neįtemptas, o kaboti laisvai, išlinkęs puslankiu. Tvirtinant lajas, kai nėra lapų, lyno laisvumas turi būti dar didesnis.

Gefa sertifikuotos dinaminės jungties pavyzdys

Vienas iš statinių jungčių pavyzdžių:

Statinę jungtį sudaro:

juosiantys diržai su kilpomis savo paviršiumi nežalojantys, netrinantys medžio žievės. Vienas iš jungties diržų gali turėti viršijančios apkrovos indikatorius, kuris aktyvuojamas, kai sistemos apkrova

viršija 75% gamintojo numatytą atsparumo (trūkimo tempiant jėgos smūgiu) apkrovą. Raudona indikatoriaus spalva stebėtojų nuo žemės paviršiaus nurodo sistemos perkrovą.

1.1. Juosmenis diržas įvairaus pločio, ilgio, įvairių trūkimo apkrovų, atsparus UV:

1.1.1. plotis 50 mm - trūkimo apkrova 20 kN - ilgis nuo 50 iki 150 cm;

1.1.2. plotis 50 mm - trūkimo apkrova 40 kN - ilgis nuo 75 iki 200 cm;

1.1.3. plotis 75 mm - trūkimo apkrova 80 kN - ilgis nuo 100 iki 300 cm;

1.1.4. plotis 100 mm - trūkimo apkrova 120 kN - ilgis nuo 100 iki 300 cm.

(Atitinka Vokietijos medžių globos standartą ZTV (Technical Contractual Terms and Guidelines for Tree Care));

2. Plieninis 8-15 mm (priklausomai nuo tvirtinamų medžių dydžio) skersmens lynas.

3. Plieninės U formos lyno sutvirtinimo jungtys (priklausomai nuo lyno storio). Gali būti įkomponuojamas ir lyno įtempėjas, kuriuo būtų galima reguliuoti lyno įtempimo lygį.

Instaliavimo schema:

1.1. diržas + plieninis lynas + lyno įtempėjas (nebūtinai) + 1.1. diržas su indikatoriumi arba be indikatoriaus. Diržu apjuosiamas medžio kamienas, per diržo kilpas perkišamas lynas. Lyno galai sutvirtinami plieninėmis U formos lyno tvirtinimo jungtimis.

Statinė lajos sutvirtinimo sistema instaliuojama 1/3 aukštyje, matuojant nuo išsišakojimo vietos iki viršūnės.

Instaliuojant statinę lajos sutvirtinimo sistemą be specialiųjų diržų, plieninis lynas negali liestis prie medžio ar šakos paviršiaus. Po lynu privalo būti pakištos medinės ar iš kitokios medžiagos pagamintos trinkelės.

Statinę sistemą rekomenduojama instaliuoti tik tada, kai kamieno dalys ties išsišakojimu yra įtrūkę ar pradėję plyšti, šakos jungties ties kaminu vietoje yra trūkis ar šaka pradėjus plyšti. Statinis surišimas dažniausiai kombinuojamas kartu su dinaminium.

Reikia atminti, kad statinis surišimas pakeičia medžio statiką ir pristabdo kompensacinės medienos prieaugį įtempimo vietose. Tai reiškia, kad sprendimą dėl statinės jungties instaliavimo gali priimti tik profesionalus arboristas. Rekomenduojama vietoj statinės jungties instaliavimo, ten kur įmanoma, taikyti kitus lajos sutvirtinimo būdus: redukcinį genėjimą, dinaminį sutvirtinimą.

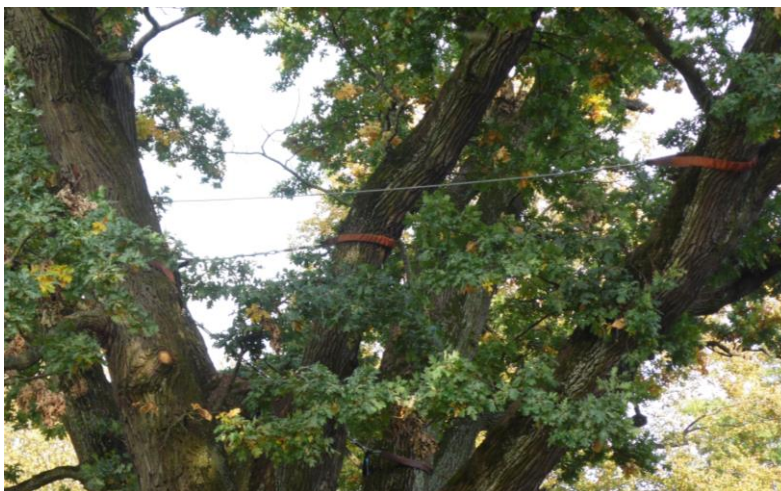
Kitas statinio sutvirtinimo būdas – kamieno apjuosimas diržu ar lynu. Juosiant plieniniu lynu, reikia atkreipti dėmesį, kad lynas neturi liestis prie medžio kamieno. Pastebėjus įaugimo požymius, turi būti keičiama apjuosimo vieta. Šis būdas naudojamas siekiant išvengti kamieno plyšimo. Kartais tam naudojami ir plieniniai žiedai, sujungti varžtais, kuriais įtempiamas žiedas. Taikant šį metodą reikia žinoti, kad plieninių žiedų vieta turi būti keičiama kasmet, siekiant išvengti įaugimo į medžio žievę. Tai būtina sąlyga.

Statinę jungtį galima instaliuoti ir naudojant vien tik specialius diržus, kuriais sujungiamie kamienus ∞ („gulinčios aštuoniukės“) forma. Diržų kilpos tarpusavyje sujungiamos specialiomis plieninėmis jungtimis arba lyno įtempėju.

Instaliuojant statinę jungtį išsiskyre ar jau beatplyštančios kamieno ar šakos dalys tik labai minimaliai pritraukiamos viena prie kitos. Nerekomenduojama medžio dalis pritraukti vieną prie kitos.

Efektyvus tarnavimo laikas:

Surišimo sistemos komponentai yra nuolat veikiami ultravioletinių spindulių, rūgštaus lietaus, suodžių, sąnašų, tokių kaip smėlis ir etc., temperatūros svyravimų. Keisti visą sistemą, ne rečiau kaip kas 8 metai.

EKSPERTO KVALIFIKACIJA

Renaldas Žilinskas, profesionalus arboristas.

Kvalifikacijos: Europos arboristikos tarybos (*European Arboricultural Council, EAC*) sertifikuotas arboristas – *European Tree Worker (ETW)* (2017,) Europos arboristikos tarybos (*European Arboricultural Council, EAC*) sertifikuotas Europos arboristikos techninis ekspertas (*European Tree Technician (ETT)*) (2020). Nepriklausomas želdynų ir želdinių ekspertas (2022) (internetinė prieiga: <https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/gyvoji-gamta/nepriklausomo-zeldynu-ir-zeldiniu-eksperto-kvalifikacijos-atestatai>).

Paslaugos: Medžių būklės ir santykio su supančia aplinka vertinimas; rekomendacijos dėl želdinių sutvarkymo ir želdinių arboristinio tvarkymo priemonių pateikimas.

CERTIFICATE

RENALDAS ZILINSKAS, LT

Date of birth: 1968-04-02

ID: 006039

successfully passed the examination as

European Tree Technician

Date and place of the certification:

2020-10-09, Krakow, PL

Jonathan Cocking

President of the European Arboricultural Council e.

Marek Siewniak

Head of the Polish examination board

Vertėjų biuras UAB Eurolingvo
JK 151355399, PVM mok. k. LT513553917
J. Basanavičiaus a. 4, LT-68309 Marijampolė
Tel. (8 343) 55 405, el. p. info@vertėjubiuras.lt
www.vertėjubiuras.lt
Vertimas iš anglų kalbos

/Logotipas: EATT
Europos arboristikos techninis ekspertas/

PAŽYMĖJIMAS

RENALDAS ŽILINSKAS, Lietuva

gimimo data 1968-04-02

ID: 006039

sėkmingai išlaikė

Europos arboristikos techninio eksperto

egzaminą

Sertifikavimo data ir vieta:

2020-10-09, Krokva, Lenkija

/Parašas/

Jonathan Cocking
Europos arboristikos tarybos prezidentas

/Parašas/

Marek Siewniak
Lenkijos egzaminų komisijos pirmininkas

Projektas vykdomas remiant Europos Bendrijai per *Leonardo-da-Vinci* programą

Marijampolė, 2022-01-18

Vertimą atliko vertėja Rasa Klikūnienė. Su LR BK 235 straipsniu, numatančiu baudžiamąją atsakomybę už melagingą ir žinomai neteisingą vertimą, vertėja supažindinta.

Vertėjų biuro UAB „Eurolingvo“
direktorė Rasita Treinienė.

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA**RENALDAS ŽILINSKAS**

(vardas ir pavardė asmens, kuriam išduotas nepriklausomo želdynų ir želdinių eksperto kvalifikacijos pažymėjimas)

**NEPRIKLAUSOMO ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ EKSPERTO
KVALIFIKACIJOS ATESTATAS
2022-02**

(išdavimo data ir registracijos Nr.)

Šis atestatas patvirtina, kad asmuo, kuriam jis išduotas, atitinka Lietuvos Respublikos želdynų įstatyme nustatytus kvalifikacijos reikalavimus, keliamus nepriklausomam želdynų ir želdinių ekspertui, ir turi teisę atlikti želdynų ir želdinių būklės ekspertizę.

Nepriklausomo želdynų ir želdinių eksperto kvalifikacijos atestatas galioja neterminuotai.

Direktorė

Milda Račienė

(pareigos, parašas, atestatą išduodančio asmens vardas, pavardė)

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Aplinkos apsaugos agentūra, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Nepriklausomų želdynų ir želdinių ekspertų kvalifikacijos atestatas (arboristas@kzeg.lt)
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-02-17 Nr. (26)-NŽE-2
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0, GEDOC
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	MILDA RAČIENĖ, Direktorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-02-17 10:12:04
Parašo formatas	Parašas, pažymėtas laiko žyma
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-02-17 10:12:21
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A
Sertifikato galiojimo laikas	2021-09-21 - 2024-09-20
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Danguolė Petravičienė, Vyriausioji specialistė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-02-17 10:37:58
Parašo formatas	Trumpalaikis skaitmeninis parašas, kuriame taip pat saugoma sertifikato informacija
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA
Sertifikato galiojimo laikas	2021-01-07 - 2023-01-07
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elektroninė dokumentų valdymo sistema VDVIS, versija v. 3.04.02
El. dokumento įvykius aprašantys metaduomenys	
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	El. dokumentas atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja. Tikrinimo data: 2022-02-17 10:38:14
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2022-02-17 atspausdino Danguolė Petravičienė
Paieškos nuoroda	